

No, Vicent

Açò figura que és, com si diguéssim, una carta al meu amic Vicent Soler, vice-president de les Corts valencianes, tan amic, i amic de tants anys i per tantes raons, que li puc escriure aquesta exposició de discrepàncies precisament perquè l'amistat, de vegades, serveix per a poder-ne abusar impunement.

De manera, Vicent, que aquesta és la carta:

Dijous passat, dia 15 –com els lectors possiblement ja saben, si han llegit la secció de Miquel Alberola, l'ordinador del qual té molta més mala idea que la meua màquina clàssica– vas fer, al Centre Cultural de la Caixa d'Estalvis de València, una magnífica exposició de posicions. No diré que estic d'acord amb tot allò que, amb sintaxi impecable, vas explicar; ni que moltes coses de les que vas dir no caldria matisar-les abans de convertir-les en doctrina. Però la bona i simple veritat és que en gran part del que vas dir estaves ben carregat de raó. Cert que una nació no és només una llengua, per molt que la llengua siga un factor de pes. Cert que hauríem d'estar tots ja ben farts de nominalisme (d'això potser parlaré un altre dia) i que les qüestions de nom han fet més mal que bé. Cert que no serveix de gran cosa, en política, justificar posicions amb recursos a la història o a la filologia, quan tan sovint a la gent els raonaments racionals la poden deixar perfectament freda. Cert que ens hem trobat un país tan desconjuntat que la primera cosa que hauríem de fer és aconseguir que els valencians siguen valencians. Cert que la societat valenciana necessita recuperar referents propis, coses que ens facen entendre i sentir que tenim un espai propi i comú, dins del qual hem de conuiu en el present, i en el marc del qual hem d'imaginar el futur. Cert, sobretot, que igual que la cosa més important, al nord de l'Ebre, és (re)catalanitzar Catalunya, ací la més urgent és

(re)valencianitzar el País Valencià. No seré jo qui et discutirà tot això.

Llavors es va alçar un xicot que –en termes una mica queta massa prolixos i didàctics– et va donar la raó en tot al cent per cent. I després va afegir: "perfecte, però ¿per què el partit de Vicent Soler, i el govern d'aquest partit, no ho aplica ni ho practica, tot això?, ¿per què no es dedica realment a aquesta tasca de valencianització del país?" etcètera, coses així, un retret a la trajectòria del teu partit en el camp que solem dir-ne de la "recuperació nacional". I aleshores, quan et vas sentir obligat a respondre per al·lusions directes i a defensar el teu partit, és quan et vas passar un pèl de la raïlla. No calia tant de fervor en la defensa, Vicent. Jo ja comprenc que havies de justificar una acció i una trajectòria política que durant molts anys ha estat, i és, la dels teus col·legues i companys. Però no calia tant. I sobretot, no havies de confondre les coses acudint a la *perspectiva històrica*.

No atribuir, per exemple, a mèrits del teu partit, coses que són resultat precisament d'un canvi de condicions històriques. Si el PSOE valencià abans de la guerra no sabia ni que existia aquest país, ni li passava per la imaginació ocupar-se del tema de la identitat valenciana, ni de la llengua ni de l'autonomia ni de res, i si després de l'any setanta-cinc va començar (el poquet PSOE que llavors hi havia) a preocupar-se d'aquests temes i problemes, no és precisament mèrit del PSOE mateix: les noves condicions l'hi obligaven, i entre elles, les condicions que havíem ajudat a crear gent com tu i com jo.

I no confondre tampoc partit i institucions: l'existència de l'Estatut, de les Corts, del govern de la Generalitat, d'un president i d'uns consellers que són perce-

butts com a representants d'un "poder valencià" abans inexistent –i la consciència política comuna que això va creant entre els valencians– no és tampoc mèrit singular del teu partit. Per cert, el teu partit es diu "Partit Socialista del País Valencià– PSOE", però fa tot l'efecte que censureu, i autocensureu, per sistema el nom de País Valencià. Algun dia m'ho explicaràs, això.

El que vull dir, en definitiva, és que el PSOE d'ací no ha *valencianitzat* el país més del que puga haver *riojanitzat* La Rioja, *murcianitzat* Múrcia o *asturianitzat* Astúries. Tu ja m'entens. Alguna vegada, amb calma, farem la llista de totes les coses que, en aquest camp, *podia* perfectament haver fet el teu partit i no ha fet. I de totes les coses –negatives, restrictives, repressives– que *podia* perfectament no haver fet i sí que ha fet. Vas fer referència a la llengua: *abans* no tenia res, ni escola, ni tele, ni ràdio, ni oficialitat, res. Ara, ja tenim molt de tot això. ¿Mèrit especial del teu partit? És veritat que, si haguera manat la dreta, qui sap en quin estat de catàstrofe total ens trobaríem, d'acord. Però el teu partit, ¿podia haver fet *menys* del que ha fet, i més ambiguament i més lentament encara? ¿Podia per exemple, no haver introduït el valencià com assignatura, no haver posat alguns –pocs– rètols públics, no haver –després de tants anys– creat una ràdio i una televisió?

En fi, Vicent, se m'acaba el paper. Convida'm un dia a dinar (a càrrec del pressupost de representació de les Corts, si no, ¿quines Corts tan pobres tenim?), i continuarem parlant. Em donaràs la raó, però et prometo que no li ho diré a ningú.